

Nr 140

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring i lagen (1965: 94) om polisregister m. m.; given Sofiero den 5 juni 1970.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över justitieärenden och lagrådets protokoll, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om ändring i lagen (1965: 94) om polisregister m. m.

GUSTAF ADOLF

Lennart Geijer

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås vissa ändringar i polisregisterlagen, vilka har samband med uppbyggnaden av rättsväsendets informationssystem. Ändringarna innebär i huvudsak en begränsning av uppgiftslämnandet från polisregister samt en viss justering av de regler som gäller för intygsgivning till länsstyrelse och statens invandrarverk.

Förslag
till
Lag
om ändring i lagen (1965: 94) om polisregister m. m.

Härigenom förordnas i fråga om lagen (1965: 94) om polisregister m. m., dels att 7 och 8 §§ skall ha nedan angivna lydelse, dels att i lagen skall införas en ny paragraf, 7 a §, av nedan angivna lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

7 §.

I uppgift från polisregister till enskild eller i sammanställning enligt 5 § må ej medtagas anteckning om

1. böter, villkorlig dom, skyddstillsyn, överlämnande till särskild vård, dom varigenom någon enligt 33 kap. 2 § brottsbalken förklarats fri från påföljd, dom vari förordnats om villkorligt anstånd med intagning i arbetsanstalt, beslut av åklagare att icke tala å brott eller beslut om förpassning eller utvisning, sedan tio år förflutit från dom eller beslut;

2. fängelse, ungdomsfängelse, internering eller intagning i arbetsanstalt, sedan tio år förflutit från frigivningen eller övergången till vård utom anstalt;

3. vandel i övrigt, sedan tio år förflutit från den händelse som föranlett anteckningen.

Anteckning om — — — — — jämte förvisningen.

Har före — — — — — motsvarande tillämpning.

I uppgift från polisregister må, om ej annat följer av 7 a §, ej medtagas anteckning om

1. böter, sedan fem år förflutit från dom, beslut eller godkännande av strafföreläggande;

2. villkorlig dom, skyddstillsyn, överlämnande till särskild vård, dom varigenom någon enligt 33 kap. 2 § brottsbalken förklarats fri från påföljd, dom vari förordnats om villkorligt anstånd med intagning i arbetsanstalt, beslut av åklagare att icke tala å brott eller beslut om förpassning eller utvisning, sedan tio år förflutit från dom eller beslut;

3. fängelse, ungdomsfängelse, internering eller intagning i arbetsanstalt, sedan tio år förflutit från frigivningen eller övergången till vård utom anstalt;

4. vandel i övrigt, sedan tio år förflutit från den händelse som föranlett anteckningen.

7 a §.

Begränsning som anges i 7 § skall ej iakttagas, om för särskilt fall fullständiga uppgifter begäras av myn-

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

dighet som sägs i 3 § 1 eller av myndighet som av Konungen fått tillstånd att erhålla utdrag eller upplysning utan begränsning enligt 7 §.

Även om fullständiga uppgifter ej begärts enligt första stycket, skall till myndighet som sägs i 3 § 1 lämnas uppgift om dom eller beslut varigenom någon ådömts förvisning med sådant förbud att återvända till riket som icke är begränsat till att gälla viss tid.

I utdrag eller upplysning till åklagare lämnas alltid uppgift om anteckning rörande verkställd sinnenundersökning eller rättspsykiatrisk undersökning.

8 §.

Intyg eller — — — — — tillstånd därtill.

När intyg eller utlåtande lämnas till annan än *justitiekanslern, riksdagens ombudsmän, rikspolisstyrelsen, länspolischef, polischef eller allmän åklagare*, må hänsyn icke tagas till sådant förhållande varom anteckning i polisregister i fall som avses i 6 eller 7 § ej må medtagas i uppgift från registret.

När intyg eller utlåtande lämnas till annan myndighet än som sägs i 3 § 1 eller till enskild, må hänsyn icke tagas till misstanke varom anteckning i fall som avses i 6 § första stycket ej må medtagas i uppgift från polisregister. Vid utfärdande av intyg eller utlåtande till annan än *justitiekanslern, riksdagens ombudsmän, rikspolisstyrelsen, länspolischef, polischef eller allmän åklagare* må hänsyn icke tagas till gärning som avses i 6 § andra stycket.

Begränsning som anges i 7 § skall iakttagas även vid utfärdande av intyg eller utlåtande. Har myndighet som sägs i 3 § 1 för särskilt fall begärt att intyg eller utlåtande skall grundas på fullständiga uppgifter, skall dock sådan begränsning ej iakttagas. I intyg eller utlåtande till sådan myndighet må alltid beaktas anteckning rörande förvisning som avses i 7 a § andra stycket.

Denna lag träder i kraft den dag Konungen bestämmer.

*Utdrag av protokollet över justitieärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den
10 april 1970.*

Närvarande:

Statsministern PALME, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASPLING, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GEIJER, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, BENGTSSON, NORLING, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Geijer, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *ändring i lagen om polisregister m. m.* och anför.

I. Inledning

Sedan ett par år pågår arbete med att lägga om de centrala polisregistren hos rikspolisstyrelsen samt det allmänna kriminalregistret för automatisk databehandling. Arbetet ingår som ett led i uppbyggnaden av rättsväsendets informationssystem (RI). Häri ingår också en teknisk samordning av rikspolisstyrelsens s. k. personregister och det allmänna kriminalregistret. Förslag om en sådan samordning har lagts fram i prop. 1970: 54. Ett av syftena med omlägnings- och samordningsarbetet är att göra det möjligt att på maskinell väg framställa utdrag av de register som skall ingå i systemet.

Under arbetet att planera och förbereda övergången till databehandling av polisregistren och kriminalregistret har frågor uppkommit om ändringar i lagstiftningen rörande dessa register. I prop. 1970: 54 har lagts fram förslag om vissa sådana ändringar i fråga om kriminalregistret. I skrivelser till Kungl. Maj:t den 5 december 1969 och den 6 mars 1970 har rikspolisstyrelsen föreslagit vissa ändringar i lagstiftningen om polisregister. Förslagen har främst samband med uppbyggnaden av det dataregister som skall användas för bl. a. framställning av utdrag av rikspolisstyrelsens personregister. I stort sett syftar förslagen till att förenkla och rationalisera uppgiftslämnandet från centrala polisregister.

Över rikspolisstyrelsens framställning den 5 december 1969 har yttranden avgetts av justitiekanslern (JK), riksåklagaren (RÅ), kriminalvårdsstyrelsen, socialstyrelsen, postverket, generaltullstyrelsen, statens invandrarverk,

riksdagens justitieombudsman Lundvik (JO), länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala, Malmöhus samt Göteborgs och Bohus län, trafikmålskommittén, körkortsutredningen och Sveriges advokatsamfund.

2. Gällande rätt

De grundläggande bestämmelserna om polisregister finns i lagen (1965:94) om polisregister m. m. (PRL, ändrad senast 1968: 706). Närmare föreskrifter om polisregister har meddelats i polisregisterkungörelsen (1969: 38) (PRK, ändrad 1969: 319).

Enligt 1 § PRL omfattar lagen register som förs hos rikspolisstyrelsen eller annan polismyndighet för att tjäna till upplysning om brott, för vilket någon har misstänkts, åtalats eller dömts, eller om någonsandel i övrigt. Rikspolisstyrelsens polisregister brukar betecknas som centrala register, medan polisregister hos annan myndighet är antingen regionalt eller lokalt register. Det mest omfattande av de centrala registren är det s. k. personregistret, vari antecknas uppgifter rörande bl. a. misstankar om brott, ådömda påföljder och verkställighet av påföljder. Registret består av ett namnregister och ett personnummerregister med tillhörande akter. Förutom personregistret för rikspolisstyrelsen ett flertal andra register om vilka föreskrifter finns i PRL.

Innehållet i polisregister skall enligt 2 § PRL begränsas till uppgifter som polisen behöver för att kunna förebygga eller uppdaga brott och fullgöra sin verksamhet i övrigt. Närmare föreskrifter om innehållet i centrala polisregister har meddelats i 2—8 §§ PRK. Enligt 2 § PRK får rikspolisstyrelsen i polisregister anteckna uppgifter om den som har ådömts påföljd eller genom godkänt strafföreläggande har bötfällts för brott mot vissa författningar, bl. a. brottsbalken (med vissa undantag), narkotikaförordningen (1962: 704), narkotikastrafflagen (1968: 64) samt lagen (1951: 649) om straff för vissa trafikbrott (med vissa undantag). Andra brott får antecknas endast om påföljden är lägst 25 dagsböter eller normerade böter till ett belopp av lägst 1 000 kronor eller om annan påföljd än böter har ådömts. Anteckning får också i vissa fall göras om den beträffande vilken åklagare har beslutat att underlåta åtal samt om den som enligt dom eller beslut skall förvisas eller utvisas ur riket eller förpassas med förbud att återvända. Enligt 6 § PRK får anteckning vidare göras om den som är misstänkt för brott, vars registrering är av särskild betydelse för brottsspaning.

I 14 § PRK ges bestämmelser om när uppgift som har tagits in i polisregister skall utgå ur registret. Enligt paragrafen skall gallring göras bl. a. när misstanke som har antecknats inte längre föreligger eller när domstol har frikänt någon för åtalad gärning eller funnit den tilltalade skyldig men inte dömt honom till påföljd, som skall antecknas i registret, och den till-

talade inte heller skall vara registrerad som misstänkt. Också i annat fall skall uppgift som inte behövs för registret gallras. Gallring skall dock göras endast om det kan ske med hänsyn till registrets tekniska beskaffenhet.

Bestämmelser om vem som kan få *utdrag av polisregister eller upplysning om dess innehåll* finns i 3—5 §§ PRL och 16—22 §§ PRK. Enligt 3 § 1 PRL skall sådant utdrag eller sådan upplysning meddelas på framställning av JK, JO, rikspolisstyrelsen, den centrala utlänningsmyndigheten (statens invandrarverk), länsstyrelse, polischef eller allmän åklagare. Utdrag eller upplysning skall enligt 3 § 2 meddelas också till annan myndighet, om och i den mån Kungl. Maj:t för visst slag av ärenden eller för särskilt fall har gett tillstånd därtill. I PRK har sådant tillstånd meddelats för vissa myndigheter. Sålunda får enligt 16 § PRK utdrag eller upplysning meddelas till generaltullstyrelsen och till tjänsteman vid tullverket med åtalsrätt. Enligt 17 § PRK får utdrag av rikspolisstyrelsens polisregister meddelas på framställning av kriminalvårdsstyrelsen, poststyrelsen eller postdirektör samt vissa myndigheter och sammanslutningar inom mentalsjukvården och barna- och ungdomsvården. Rätt att få sådant utdrag föreligger endast i fråga om den som söker anställning inom dessa myndigheters eller sammanslutningars verksamhetsområden. Vidare krävs att tillfredsställande utredning om sökandens lämplighet för den sökta befattningen inte utan avsevärd olägenhet kan vinnas på annat sätt (18 § PRK).

Enskild person har enligt 3 § 3 PRL rätt att få utdrag av polisregister, om Kungl. Maj:t medger att utdrag meddelas för visst ändamål och den enskilde styrker att utdraget är avsett för sådant ändamål. Kungl. Maj:t kan medge att upplysning meddelas också i annat fall, om den enskilde styrker att hans rätt är beroende av att han får upplysning ur registret. Enligt 17 § PRK kan enskild få utdrag av rikspolisstyrelsens register, om det krävs för att han skall få tillstånd till inresa, uppehåll, arbete eller bosättning i främmande stat.

Med stöd av 3 § PRL har i PRK också meddelats bestämmelser om rätt för vissa myndigheter och enskilda att få utdrag av eller upplysning om innehållet i polischefs polisregister. Sålunda kan övervakningsnämnd eller skyddskonsulent, socialstyrelsen eller barnvårdsnämnd samt länsnykterhetsnämnd eller kommunal nykterhetsnämnd få utdrag i vissa närmare angivna ärenden (21 § PRK). Sådant utdrag kan också meddelas på framställning av enskild som söker anställning vid FN-trupp (22 § PRK).

I 4 § PRL ges bestämmelser om rätt för utländsk myndighet att i vissa fall få uppgift från polisregister. Enligt 5 § PRL får rikspolisstyrelsen till vissa svenska och utländska myndigheter sända sammanställningar av uppgifter från polisregister. Uppgifterna får avse domar, beslut, anstaltsvistelser, avlägsnanden ur riket och andra förhållanden av betydelse för brottsbekämpningen i fråga om personer som har gjort sig skyldiga till svår eller vanemässig brottslighet eller asocialitet.

Uppgifter från polisregister lämnas inte bara i form av utdrag eller andra upplysningar om registerinnehållet utan också genom att polischef utfärdar intyg eller utlåtande om någons vandel, redbarhet eller lämplighet för viss verksamhet eller om annan liknande omständighet. Bestämmelser om sådana s. k. *vandelsintyg* finns i 8 § PRL. Enligt första stycket i detta lagrum får polischef utfärda vandelsintyg till JK, JO, rikspolisstyrelsen, den centrala utlänningsmyndigheten, länsstyrelse, polischef eller allmän åklagare. Intyg får utfärdas också till annan myndighet, när det i lag eller annan författning är föreskrivet att sådant intyg skall utfärdas. Enskild person kan få vandelsintyg i de fall och i den ordning som särskilt anges i lag eller annan författning. Med Kungl. Maj:ts tillstånd kan myndighet eller enskild också i annat fall få vandelsintyg. En ofta förekommande form av vandelsintyg är lämplighetsintyg för sökande av körkort.

I 6 och 7 §§ samt 8 § andra stycket PRL meddelas bestämmelser om *vissa begränsningar i uppgiftslämnandet* från polisregister. En sådan bestämmelse finns också i 19 § PRK. Enligt 6 § första stycket PRL får i uppgift till enskild eller i sammanställning enligt 5 § PRL anteckning om misstanke för brott tas med endast om åtal har väckts för brottet. Enligt andra stycket samma paragraf kan bara JK, JO, rikspolisstyrelsen, länspolischef, polischef och allmän åklagare få uppgift om gärning, för vilken har meddelats frikännande dom. Sålunda saknar bl. a. länsstyrelse och statens invandrarverk rätt att få sådana uppgifter.

7 § PRL innehåller bestämmelser om att registeranteckningar efter viss tid inte skall tas med i sådan uppgift från polisregister som lämnas till enskild eller i sammanställning enligt 5 §. Rörande innehållet i dessa s. k. rehabiliteringsbestämmelser bör här anföras följande. Enligt 7 § första stycket 1 får uppgift inte lämnas om dom avseende böter, villkorlig dom, skyddstillsyn eller överlämnande till särskild vård, dom varigenom någon enligt 33 kap. 2 § brottsbalken har förklarats fri från påföljd, dom vari förordnats om villkorligt anstånd med intagning i arbetsanstalt, beslut av åklagare att inte tala å brott eller beslut om förpassning eller utvisning sedan tio år har förflutit från domen eller beslutet. Uppgift om dom varigenom någon har dömts till fängelse, ungdomsfängelse, internering eller intagning i arbetsanstalt får enligt 7 § första stycket 2 inte tas med, sedan tio år har förflutit från frigivningen eller övergången till vård utom anstalt. Finns i registret annan vandelsuppgift, får den inte lämnas ut sedan tio år har förflutit från den händelse som föranledde anteckningen. Anteckning om förvisning skall enligt 7 § andra stycket PRL tas med under tid som är föreskriven för den brottspåföljd som ådömdes i samband med förvisningen.

Från dessa regler görs undantag, när det före utgången av rehabiliteringstiden beträffande samma person åter har meddelats dom eller beslut eller har förekommit händelse som har antecknats i registret. I sådant fall skall båda anteckningarna tas med i utdrag så länge uppgift lämnas om

någondera anteckningen. Samma regel tillämpas när flera anteckningar förekommer.

19 § PRK innehåller särskilda bestämmelser om vad utdrag enligt 17 § PRK från rikspolisstyrelsens polisregister till bl. a. kriminalvårdsstyrelsen och poststyrelsen får innehålla.

När vandelsintyg eller annat sådant utlåtande lämnas, får enligt 8 § andra stycket PRL hänsyn inte tas till sådant förhållande som enligt 6 eller 7 § PRL inte får tas med i utdrag av eller upplysning om innehållet i polisregister. Undantag från denna regel gäller när intyg eller utlåtande lämnas till JK, JO, rikspolisstyrelsen, länspolischef, polischef eller allmän åklagare. Bestämmelsen i 8 § andra stycket innebär bl. a. att de begränsningar som anges i 6 och 7 §§ skall iakttas, när intyg eller utlåtande lämnas till länsstyrelse eller till statens invandrarverk.

Har utlänning begått brott, på vilket kan följa fängelse i mer än ett år, eller undanröjs villkorlig dom eller skyddstillsyn som har ådömts utlänning för sådant brott, får domstolen enligt 26 § utlänningslagen (1954:193) förvisa honom ur riket, om det kan befaras att han här i riket fortsätter brottslig verksamhet eller om brottet annars föranleder att han inte bör få kvarstanna. Förvisas utlänning, skall enligt samma lagrum det men han lider därigenom beaktas vid bestämmande av annan påföljd för brottet. Dom eller beslut om förvisning skall innehålla förbud för utlänningen att återvända till riket (28 § utlänningslagen). Förbudet kan begränsas till att gälla viss tid.

3. Ändringsförslag

3.1 Rikspolisstyrelsens framställning den 5 december 1969

3.1.1 Förslag

I sin skrivelse den 5 december 1969 erinrar rikspolisstyrelsen om det arbete som pågår med att lägga om vissa centrala polisregister till automatisk databehandling. Den tekniska samordningen av kriminalregistret och rikspolisstyrelsens personregister beräknas bli slutförd under år 1970. Samordningen innebär bl. a. att uppgifter som skall ingå i utdrag av kriminalregistret eller personregistret lagras i ett dataregister, person- och belastningsregistret (PBR). Inom rikspolisstyrelsen pågår därjämte utredning av frågan om samordning mellan de centrala polisregistren och de regionala och lokala polisregistren samt av vissa därtill hörande frågor. Vid omläggnings- och samordningsarbetet liksom vid den praktiska tillämpningen av PRL och PRK har det kommit fram behov av vissa ändringar i dessa författningar. De frågor som har uppkommit redovisas i det följande i den mån de avser ändringar i PRL.

Det första ändringsförslaget avser 7 § PRL. Denna paragraf har — i vad avser utdrag av det allmänna kriminalregistret — sin motsvarighet i 10 och 11 §§ lagen (1963:197) om allmänt kriminalregister. I dessa senare bestämmelser har den enskildes intressen beträffande rehabiliteringstiden beaktats i högre grad än när det gäller utdrag av polisregister. Enligt rikspolisstyrelsen finns det därför starka skäl att ifrågasätta om inte rehabiliteringstiden i fråga om uppgifter från polisregister borde avkortas ytterligare beträffande vissa anteckningar. Vidare framhåller rikspolisstyrelsen, att det av tekniska skäl är synnerligen viktigt att man kan begränsa det antal uppgifter som skall finnas i det maskinella dataregistret. En lämplig metod härför är att med tillämpning av rehabiliteringsreglerna gallra ut registrerade personer från dataregistret. Därigenom kan uppdaterings- och sökningsdata hållas vid tillräckligt låg nivå. I så fall skulle emellertid de utgallrade uppgifterna i viss utsträckning behållas i manuella arkivregister för att tillgodose behovet av uppgifter för brottsspaning. Slagningsfrekvensen i dessa register kan förutsättas bli låg. Enligt rikspolisstyrelsens bedömning bör fullständigt utdrag behövas endast vid mycket få tillfällen i de fall anteckningarna är så gamla att de har förts över till arkivregister. Fullständiga slagningar, som innefattar slagning i arkivregistret, beräknas medföra mycket litet arbete.

Mot denna bakgrund föreslår rikspolisstyrelsen, att rehabiliteringstiden enligt 7 § PRL för bötesstraff och beslut av åklagare att inte tala å brott förkortas från tio till fem år från domen eller beslutet. Vidare föreslås, att de begränsningar i uppgiftslämnandet till enskild eller i sammanställning enligt 5 § PRL vilka anges i 7 § PRL iaktas som normalrutin för allt uppgiftslämnande från polisregister. De myndigheter som enligt gällande regler har rätt att få mera utförliga uppgifter bör emellertid enligt styrelsen på särskild begäran allttjämt få sådana fullständiga uppgifter.

Rikspolisstyrelsen föreslår vidare, att 8 § *andra stycket PRL* ändras såvitt avser intyg eller utlåtande som lämnas till länsstyrelse eller statens invandrarverk. När sådant intyg eller utlåtande utfärdas, skall enligt gällande lydelse samtliga i 6 och 7 §§ PRL angivna begränsningar iaktas. Begär länsstyrelse eller statens invandrarverk däremot utdrag av eller upplysning om innehållet i polisregister, skall endast den begränsning som anges i 6 § *andra stycket PRL* iaktas. Den skillnad som sålunda föreligger i dessa myndigheters rätt att få uppgifter ur polisregister genom utdrag och genom vandelsintyg bör enligt rikspolisstyrelsen undanröjas. De nuvarande bestämmelserna medför också tolkningssvårigheter, vilket innebär problem vid polismyndigheters handläggning av ärenden om lämplighetsintyg, passyttranden, körkortsåterkallelser m. m.

Rikspolisstyrelsen föreslår därför sådan ändring av 8 § *andra stycket PRL* att endast den i 6 § *andra stycket PRL* angivna begränsningen skall iaktas, när intyg utfärdas till länsstyrelse eller till den centrala utlännings-

myndigheten. Lämnas intyg eller utlåtande till annan myndighet eller till enskild, bör däremot enligt styrelsen nuvarande begränsningar gälla. Rätten enligt 8 § andra stycket PRL för JK, JO, rikspolisstyrelsen, länspolischef, polischef och allmän åklagare att få intyg eller utlåtande som grundar sig på ett fullständigare material förutsätts kvarstå oförändrad med den modifikation som föranleds av förslaget till ändring av 7 §.

3.1.2 Remissyttranden

Förslaget att beträffande anteckning om böter förkorta den s. k. rehabiliteringstiden enligt 7 § PRL från tio till fem år tillstyrks eller lämnas utan erinran av *samtliga remissinstanser*. *Trafikmålskommittén* anser en ännu kortare rehabiliteringstid, tre år, böra övervägas i fråga om uppgift till enskild.

En förkortning av rehabiliteringstiden från tio till fem år beträffande anteckning om beslut av åklagare att inte lala å brott tillstyrks eller lämnas utan erinran av *alla remissinstanser utom RÅ och poststyrelsen*. RÅ ställer sig tveksam till förslaget med tanke på att det skulle leda till en viss inkonsekvens i registreringen. Som exempel anförs, att enligt förslaget uppgift om den som efter åtal — kanske av processuella skäl — överlämnas till vård enligt barnavårdslagen (1960: 97) skall behållas i tio år, medan uppgift om den som enligt lagen (1964: 167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare har fått åtalsunderlåtelse för samma slag av brott, sedan han omhändertagits för vård enligt barnavårdslagen, skall utgå efter fem år. *Poststyrelsen* erinrar om att poststyrelsen eller postdirektör enligt 17 § PRK har rätt att få utdrag av rikspolisstyrelsens polisregister i fråga om den som söker anställning vid postverket. En stor del av de anställningssökande är i tjugooårsåldern eller något äldre. Postanställning får ibland anses olämplig för den som enligt 69 § barnavårdslagen har fått åtalseftergift för förmögenhetsbrott som inte är ringa. Poststyrelsen tillstyrker därför inte förslaget i denna del, i vart fall inte i fråga om beslut enligt 69 § barnavårdslagen.

Förslaget att som normalrutin införa begränsat uppgiftslämnande från alla polisregister tillstyrks eller lämnas utan erinran av *JK, RÅ, kriminalvårdsstyrelsen, socialstyrelsen, JO, länsstyrelserna i Uppsala, Malmöhus samt Göteborgs och Bohus län* och av *trafikmålskommittén*.

Länsstyrelsen i Stockholms län framhåller, att länsstyrelsen i ett mycket stort antal ärenden torde komma att behöva begära fullständigt utdrag. För länsstyrelsens bedömning i körkortsårenden är det av vikt att det material som skall ligga till grund för beslutet är så fullständigt som möjligt. Har en körkortssökande under de senaste fem åren gjort sig skyldig till en förseelse, t. ex. fylleri, olovlig körning eller s. k. smitning, måste regelmässigt länsstyrelsen, för att kunna bedöma huruvida det är fråga om en tillfällig händelse eller om det föreligger en mer djupgående störning, ha till-

gång till upplysningar om vederbörandes belastning under en längre tid än fem år. I detta sammanhang nämns att länsstyrelsen år 1969 utfärdade omkring 27 000 körkort. *Länsstyrelsen i Malmöhus län* har i princip inget att erinra mot förslaget, med vilket enligt länsstyrelsen vissa praktiska fördelar står att vinna. Länsstyrelsen befarar dock att de praktiska fördelarna av den föreslagna kortare rehabiliteringstiden förringas av att ett fullständigt arkivregister behålls vid sidan om dataregistret. Enligt länsstyrelsens mening bör därför särskild motivering krävas för fullständig registerslagning.

Rikspolisstyrelsens förslag att vidga underlaget för *i n t y g s g i v n i n g* till länsstyrelse eller till den centrala utlänningsmyndigheten tillstyrks av *statens invandrarverk* och *länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala och Malmöhus län* samt lämnas utan erinran av *JK, JO* och *länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län*.

JK anför att för den föreslagna ändringen talar framför allt den omständigheten att exempelvis länsstyrelse i ett körkortsärende inte får uppgift om att förundersökning pågår om ett trafikbrott för vilket den körkortssökande är misstänkt. Också *JO* hänför sig särskilt till körkortsärendena, där problemet är särskilt akut enligt vad *JO* funnit vid sin ämbetsutövning. Att undanhålla körkortsmyndigheten en upplysning att förundersökning pågår på grund av uppkommen brottsmisstanke framstår som föga rimligt. *JO* finner en lagändring högst motiverad och tillstyrker, att 8 § PRL ändras så att hinder inte möter mot att i intyg till länsstyrelse eller statens invandrarverk lämna uppgift om pågående förundersökning.

Trafikmålskommittén ställer sig mycket tveksam till lämpligheten av en vidgad rätt för polismyndighet att lämna uppgifter ur polisregister. Samtidigt är kommittén medveten om att nuvarande regler är föga tillfredsställande. Kommittén förordar emellertid en lösning av problemet efter en linje som syftar till att begränsa möjligheten att lämna uppgifter. Om "skälig misstanke" om trafikbrott föreligger, bör enligt kommitténs förslag myndighet som har att pröva fråga om utfärdande av körkort för den misstänkte underrättas om att brottmål pågår och den tidpunkt då det kan förväntas att åklagare tar ställning i åtalsfrågan. Föreligger inte ens skälig misstanke, bör körkortsmyndigheten ej underrättas. En så svag misstanke bör nämligen inte fördröja körkortsfrågans prövning. Har förundersökningen avslutats utan att beslut om åtal meddelats, måste tillses att registrering utformas på sådant sätt att anteckningen inte kan påverka vare sig polisens egen lämplighetsprövning eller körkortsmyndighetens ställningstagande.

3.2 Rikspolisstyrelsens framställning den 6 mars 1970

Rikspolisstyrelsen framhåller i sin skrivelse den 6 mars 1970, att det fortsatta systemarbetet för maskinell behandling av de centrala polisregistren har gett upphov till frågor om ytterligare ändringar i polisregister-

författningarna. De i skrivelsen framförda förslag som berör PRL avser anteckning om förvisning, som gäller utan tidsbegränsning, samt uppgift om sinnesundersökning eller rättspsykiatrisk undersökning.

I ett mycket stort antal fall är polisregisterslagning den enda registerkontroll som görs beträffande utlänning, som söker uppehålls- eller arbetstillstånd här i riket eller vars rätt att vistas här i övrigt sätts i fråga. Om uppgift angående förvisning som gäller utan tidsbegränsning skulle utgå ur registret samtidigt med att den påföljd som har ådömts jämte förvisningen rehabiliteras, skulle uppgiften i vissa fall inte komma fram vid registerslagning, fastän förvisningsbeslutet alltjämt gäller. Styrelsen föreslår därför, att vid rutinmässig registerslagning uppgift om sådan förvisning skall, tillsammans med uppgift om påföljd som har ådömts jämte förvisningen, få tas med i utdrag till myndighet som anges i 3 § 1 PRL.

Vidare erinrar rikspolisstyrelsen om att 10 § tredje stycket lagen om allmänt kriminalregister föreskriver, att i kriminalregisterutdrag till domstol eller åklagare alltid skall tas med anteckning om verkställd sinnesundersökning, även om uppgift angående påföljd m. m. inte får lämnas ut på grund av rehabiliteringsreglerna i samma paragraf. Någon motsvarande bestämmelse finns inte i PRL. I syfte att på denna punkt nå överensstämmelse mellan kriminal- och polisregisterförfattningarna föreslås, att uppgift om verkställd sinnesundersökning eller rättspsykiatrisk undersökning skall få tas med i uppgift till myndighet, som anges i 6 § andra stycket PRL, utan hänsyn till de tidsgränser som gäller i övrigt.

4. Departementschefen

De grundläggande bestämmelserna om polisens registrering av brott och andra uppgifter om vandel finns i lagen om polisregister m. m. (PRL). Med polisregister förstås i nämnda lag register som förs hos rikspolisstyrelsen eller hos annan polismyndighet för att tjäna till upplysning om brott, för vilket någon har misstänkts, åtalats eller dömts, eller om någons vandel i övrigt. Utanför PRL faller t. ex. godsregister, passregister och register över körkortsåterkallelser.

Polisregister förs såväl centralt hos rikspolisstyrelsen som regionalt och lokalt hos länspolischefer och andra polischefer. Det mest omfattande av de centrala polisregistren är rikspolisstyrelsens s. k. personregister. I detta antecknas i vissa fall uppgifter om personer som har dömts till påföljd för brott eller för vilka har meddelats beslut att underlåta åtal för brott. Anteckning görs också om dem som är skäligen misstänkta för vissa brott samt om vissa åtgärder för verkställighet av straff eller annan påföljd. Också andra förhållanden kan antecknas, om de är av betydelse för polisens verksamhet. En motsvarande personregistrering förekommer i viss utsträckning i regionala och lokala register.

Från polisregister utlämnas uppgifter i två principiellt skilda former. Den ena utgörs av besked om innehållet i visst register. Vanligen lämnas sådant besked genom utdrag av registret beträffande viss person. Det kan emellertid också lämnas i form av muntliga upplysningar, t. ex. telefonledes, eller genom telex. Den andra formen för uppgiftslämnande utgörs av omdömen i intyg eller utlåtande om en personsandel, redbarhet, lämplighet för viss verksamhet eller liknande. Sådana intyg eller utlåtanden, i fortsättningen kallade vandelsintyg, utfärdas lokalt av polischef och grundas på bl. a. de anteckningar som finns i polisregister. Båda dessa former av uppgiftslämnande regleras i PRL. Vissa bestämmelser om utdrag av eller upplysning om innehållet i polisregister finns dessutom i polisregisterkungörelsen (PRK).

Utdrag av eller upplysning om innehållet i polisregister får enligt PRL lämnas dels till vissa myndigheter, dels till enskilda i särskilt angivna fall. JK, JO, rikspolisstyrelsen, länspolischef, polischef och allmän åklagare har rätt att få fullständiga utdrag eller upplysningar. Vid uppgiftslämnandet företas alltså inte någon sovring av registeranteckningarna. För övriga myndigheter och för enskilda föreskrivs i 6 och 7 §§ PRL vissa begränsningar. Sålunda får inte till andra än de nyss nämnda myndigheterna lämnas uppgift om gärning för vilken vederbörande har frikänts genom lagakraftvunnet avgörande. Till enskild person eller i sådan sammanställning av polisregisteruppgifter som rikspolisstyrelsen enligt 5 § PRL får sända till vissa utländska och svenska myndigheter får inte lämnas uppgift om misstanke för brott, om inte åtal har väckts för brottet. Därjämte gäller att anteckningar inte får lämnas ut till enskild eller i sammanställning enligt 5 § PRL, sedan viss tid har förflutit från dom, beslut eller annan händelse som föranlett anteckningen (s. k. rehabilitering). Har någon t. ex. dömts till böter, villkorlig dom eller skyddstillsyn eller överlämnats till särskild vård eller har åklagare beslutat att underlåta åtal för brott, får anteckning därom inte tas med, sedan tio år har förflutit från domen eller beslutet. I utdrag till enskild eller i sammanställning enligt 5 § PRL får anteckning om förvisning inte tas med efter utgången av rehabiliteringstiden för den brottspåföljd som har ådömts jämte förvisningen. Rehabiliteringstiden förlängs, om ny dom eller nytt beslut antecknas före tidens utgång. För vissa myndigheter gäller enligt PRK speciella begränsningar i rätten att få utdrag av polisregister.

Vandelsintyg får enligt 8 § PRL utfärdas av polischef till bl. a. de myndigheter som har rätt att få fullständiga utdrag eller upplysningar, d. v. s. JK, JO, rikspolisstyrelsen, länspolischef, polischef och allmän åklagare. Därvid gäller enligt PRL ingen begränsning i fråga om underlaget för intyget. När vandelsintyg utfärdas till andra myndigheter eller till enskilda skall däremot faktaunderlaget begränsas. Polischefen får då inte ta hänsyn till sådant förhållande som inte får uppges i utdrag till enskild. Det innebär,

att misstanke för brott får beaktas bara om åtal har väckts för brottet, att hänsyn inte får tas till gärning för vilken den som intyget gäller har blivit frikänd och att dom, beslut eller annan händelse som har blivit föremål för s. k. rehabilitering inte får inverka på intyget.

I skrivelser till Kungl. Maj:t har rikspolisstyrelsen föreslagit vissa ändringar i reglerna om uppgiftslämnande från polisregister. Ändringsförslagen avser såväl utdrag och upplysningar som vandelsintyg. Förslagen är föranledda av det arbete som pågår med att lägga om vissa centrala brottsregister för automatisk databehandling (ADB). Arbetet härmed utgör ett väsentligt led i skapandet av rättsväsendets informationssystem (RI). Bl. a. kommer rikspolisstyrelsens personregister att läggas om för ADB och föras in i ett dataregister, kallat person- och belastningsregistret (PBR). I detta skall enligt planeringen finnas i huvudsak endast uppgifter som skall ingå i utdrag till enskild. Således kommer PBR inte att innehålla anteckningar om domar, beslut och andra händelser som enligt reglerna för s. k. rehabilitering inte får tas med i utdrag till enskild. Jämte PBR, som närmast utgör ett hjälpmedel för maskinell framställning av bl. a. utdrag och underlag för intygsgivning, kommer personregistret att föras manuellt i form av kortregister. Denna registerföring kommer att på olika sätt underlättas genom maskinell framställning av registerkort m. m.

Avsikten är att rikspolisstyrelsens personregister skall ersätta de regionala och lokala polisregistren till de delar dessa innehåller uppgifter om brottspåföljder. Inom rikspolisstyrelsen utreds f. n. de frågor som har samband med den regionala och lokala påföljdsregistreringens avveckling och med en samordning av återstående register med rikspolisstyrelsens register.

Som ett led i uppbyggnaden av RI pågår dessutom en omläggning av det hos kriminalvårdsstyrelsen förda allmänna kriminalregistret för ADB. I prop. 1970:54 har föreslagits, att detta register förs över till rikspolisstyrelsen och samordnas i tekniskt avseende med personregistret. Om så sker kommer kriminalregistret att ingå i PBR, varvid utdrag av kriminalregistret kan framställas på maskinell väg. I propositionen lämnas en närmare redogörelse för planeringen för RI (s. 12—13).

Rikspolisstyrelsen förordar, att i uppgift till enskild och i sammanställning enligt 5 § PRL anteckning om böter och om åklagares beslut att inte tala å brott inte skall tas med, sedan fem år har förflutit från domen eller beslutet. Förslaget innebär att den s. k. rehabiliteringstiden för böter och åtalsunderlåtelse, som enligt 7 § PRL i dess nu gällande lydelse är tio år, förkortas till fem år. Som skäl härför anføres bl. a. att det i ett maskinellt system är av vikt att begränsa det antal uppgifter som skall finnas i maskinens s. k. minne. En sådan begränsning kan uppnås, om man förkortar rehabiliteringstiderna och därigenom snabbare kan gallra ut uppgifter om registrerade personer från dataregistret.

Den föreslagna förkortningen av rehabiliteringstiden för böter har godtagits av alla remissinstanser. Förslaget överensstämmer med det syfte som bär upp rehabiliteringsreglerna, nämligen att tillgodose den enskildes intresse av att inte alltför gamla registeranteckningar beaktas vid uppgiftslämnandet. Dessutom uppfylls önskemålet att begränsa mängden av maskinellt registrerade uppgifter. Jag förordar därför att förslaget genomförs i denna del.

Mot förslaget att på motsvarande sätt förkorta rehabiliteringstiden för åklagares beslut att underlåta åtal för brott har invändningar framförts av några remissinstanser. RÅ anser förslaget otillfredsställande genom att det skulle medföra vissa inkonsekvenser i registreringen. Som exempel anförs, att den som efter åtal har dömts till vård enligt barnavårdslagen skulle komma att stå kvar i registret under tio år, medan den som för ett liknande brott inte åtalas, därför att han har omhändertagits för vård enligt barnavårdslagen, skulle vara registrerad under endast hälften så lång tid.

En förkortad rehabiliteringstid för beslut om åtalsunderlåtelse skulle givetvis tillgodose den enskildes intresse. För ett genomförande av förslaget talar också de tekniska fördelar rikspolisstyrelsen önskar uppnå. Mot förslaget talar å andra sidan de förhållanden som RÅ har framhållit. Vidare kan nämnas, att frågan om en allmän översyn av reglerna om åtalsunderlåtelse m. m. är aktuell. Sålunda har framställning gjorts om ändring i 20 kap. 7 § rättegångsbalken för att vidga möjligheterna att underlåta åtal för bagatellobrott och för brott som har begåtts av psykiskt abnormalt. Framställning har också gjorts om en allmän översyn av 1964 års lag med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare, som ger åklagare möjlighet att — utöver vad som följer av 20 kap. 7 § rättegångsbalken — underlåta åtal för brott som har begåtts av person under 18 år. En översyn av reglerna om åtalsunderlåtelse kommer sannolikt att leda till att möjligheterna för åklagare att meddela beslut att inte tala å brott vidgas i förhållande till nuvarande regler. Om detta blir fallet, torde beslut om åtalsunderlåtelse komma att omfatta en större andel brott av grövre art än f. n. Med hänsyn till nämnda förhållanden anser jag att rikspolisstyrelsens förslag i denna del inte bör genomföras, i vart fall inte f. n.

Rikspolisstyrelsen föreslår vidare en begränsning av uppgiftslämnandet från polisregister till olika myndigheter. Som normalrutin för allt uppgiftslämnande — även i form av vandeisintyg — bör enligt förslaget gälla att de i 7 § PRL uppställda tidsgränserna för rehabilitering iakttas inte bara när uppgifter lämnas till enskilda eller i form av sammanställning enligt 5 § PRL utan även i andra fall. De myndigheter som enligt nuvarande bestämmelser har rätt att få uppgifter utan den begränsning som anges i 7 § skall emellertid alltså kunna få fullständiga uppgifter. En förutsättning härför är emellertid att myndigheten gör framställning därom.

Mot förslaget har vid remissbehandlingen inte framförts några principiella invändningar. En länsstyrelse påpekar dock, att ett stort antal fullständiga utdrag torde behövas i körkortsärenden för att göra en grundlig prövning möjlig. En annan länsstyrelse anser att myndighet som begär fullständiga uppgifter bör motivera sin framställning.

Den av rikspolisstyrelsen föreslagna begränsningen av uppgiftslämnandet från polisregister torde medföra att flertalet registerutdrag och underlag för vandelsintyg kan utfärdas på maskinell väg med hjälp av PBR. Därigenom kan dataregistret utnyttjas på ett rationellt sätt. Några olägenheter torde inte vara förenade med den föreslagna metoden med ett som regel begränsat uppgiftslämnande. De myndigheter som nämns i 3 § 1 PRL bör ha rätt att efter begäran få uppgifter utöver vad som kommer att finnas lagrat i dataregistret. Detsamma bör gälla sådan myndighet som Kungl. Maj:t har gett tillstånd att få utdrag av eller upplysningar om innehållet i polisregister (3 § 2 PRL), såvida Kungl. Maj:t vid tillståndsgivningen inte har föreskrivit att uppgiftslämnandet skall vara begränsat (se 19 § PRK). Myndigheter som har rätt att få fullständiga utdrag bör självfallet begära sådana fullständiga uppgifter endast när verkligt behov finns därav. Frågan huruvida fullständiga uppgifter behövs bör bedömas för varje särskilt fall och inte för viss grupp av ärenden hos myndigheten. Med en sådan ordning torde antalet fall i vilka fullständiga uppgifter begärs kunna nedbringas avsevärt, vilket får anses angeläget.

Rikspolisstyrelsen har lagt fram förslag om vissa andra undantag från den föreslagna ordningen med ett i princip begränsat uppgiftslämnande till alla myndigheter. Sålunda föreslås, att anteckning om förvisning och om sinnesutlåtande eller rättspsykiatriskt utlåtande alltid skall tas med i uppgift till vissa myndigheter, även när fullständigt utdrag eller vandelsintyg inte har begärts.

Vad först angår uppgift om förvisning föreslås, att anteckning om dom eller beslut om förvisning, innebärande sådant förbud att återvända till Sverige som inte har begränsats till att gälla viss tid, skall få lämnas till myndighet som nämns i 3 § 1 PRL vid rutinemässigt uppgiftslämnande, även om den påföljd som har ådömts jämte förvisningen är rehabiliterad enligt reglerna i 7 § PRL. Enligt förslaget skall i så fall uppgift lämnas också om denna påföljd.

Det måste bedömas vara av betydelse för de myndigheter, som i sin verksamhet behöver uppgifter om gällande förvisningsbeslut, att de på ett enkelt och snabbt sätt kan få upplysning om förekomsten av sådana beslut. Flera av de myndigheter som nämns i 3 § 1 PRL torde behöva sådana uppgifter. Om förslaget angående ett begränsat uppgiftslämnande som normalrutin genomförs, kommer dessa myndigheter inte att få fullständiga uppgifter i dessa hänseenden utan att framställa särskild begäran därom. Det är, som jag framhöll vid behandlingen av sistnämnda förslag, angeläget att

nedbringa antalet fall då fullständiga uppgifter begärs. Rikspolisstyrelsens förslag i fråga om uppgifter om förvisningsbeslut är ägnat att minska behovet av fullständig registerslagning. Jag anser i likhet med rikspolisstyrelsen att de myndigheter som anges i 3 § 1 PRL bör få tillgång till sådana uppgifter utan att behöva begära fullständigt uppgiftslämnande. För att den av rikspolisstyrelsen föreslagna ordningen skall bli fullt effektiv bör den emellertid inte gälla bara beslut om förvisning som inte har begränsats till viss tid, d. v. s. livstids förvisning, utan den bör omfatta varje dom eller beslut om förvisning, gällande för längre tid än rehabiliteringstiden för den påföljd vilken har ådömts jämte förvisningen. Endast i sådant fall kan den rekviderande myndigheten utan att begära fullständiga uppgifter alltid få vetskap om ett gällande förvisningsbeslut. Det har emellertid framkommit att det möter vissa systemtekniska hinder att i detta sammanhang införa en sådan ordning. Jag avser att vid senare tillfälle återkomma till denna fråga. Jag förordar således att till myndighet som nämns i 3 § 1 alltid skall lämnas uppgift om dom eller beslut om livstids förvisning, även om den påföljd som har ådömts jämte förvisningen är rehabiliterad enligt 7 § PRL.

Rikspolisstyrelsen har föreslagit, att i samband med uppgift om beslut om livstids förvisning skall lämnas uppgift också om den påföljd som har ådömts jämte förvisningen. Skulle sådan uppgift inte få lämnas rutinmässigt, kan komplettering komma att begäras i detta avseende genom framställning om fullständigt utdrag eller vandelsintyg. Sådant merarbete, vilket skulle få utföras manuellt genom slagning i kortregister, bör givetvis undvikas. Under beredningen av detta ärende har emellertid upplysts, att det inte förrän längre fram i uppbyggnaden av RI är möjligt att i registerutdrag eller underlag för vandelsintyg som framställs maskinellt lämna uppgift om påföljd som har ådömts jämte förvisning men som är rehabiliterad enligt reglerna i 7 § PRL. Jag anser mig därför i detta sammanhang inte böra lägga fram förslag i sådan riktning.

Slutligen föreslår rikspolisstyrelsen att i uppgift som lämnas till JK, JO, rikspolisstyrelsen, länspolischef, polischef eller allmän åklagare skall få tas med anteckning om verkställd sinnesundersökning eller rättspsykiatrisk undersökning. Uppgift härom antecknas f. n. inte i rikspolisstyrelsens polisregister. Däremot antecknas sådan uppgift i det allmänna kriminalregistret. Enligt 10 § kriminalregisterlagen skall sådan uppgift alltid lämnas i utdrag till domstol och åklagare. Detta gäller även om rehabiliteringstiden har löpt ut för den dom, i samband med vilken undersökningen antecknats. Rikspolisstyrelsen anser att det i detta avseende bör råda överensstämmelse mellan kriminalregisterlagen och PRL.

Genomförs den föreslagna tekniska samordningen av rikspolisstyrelsens personregister och kriminalregistret, kommer uppgifter om verkställda sinnesundersökningar och rättspsykiatriska undersökningar att ingå i PBR. De kommer därvid att kunna utnyttjas också för polisregisterändamål.

Enligt kriminalregisterlagen har endast domstol och åklagare rätt att i kriminalregisterutdrag få uppgift utan tidsbegränsning om sinnesundersökning och rättspsykiatrisk undersökning. Eftersom uppgifter från polisregister enligt PRL inte får meddelas domstol, torde överensstämmelse mellan kriminal- och polisregisterlagarna i detta avseende kunna nås endast i fråga om åklagares rätt att från polisregister få uppgifter om sådana undersökningar. Det torde också främst vara åklagare som har behov av uppgifter av detta slag, t. ex. vid åtalsprövning. Jag förordar därför, att rikspolisstyrelsens förslag i denna del godtas i vad avser rätt för åklagare att utan tidsbegränsning från polisregister få uppgift om verkställd sinnesundersökning och rättspsykiatrisk undersökning.

Rikspolisstyrelsen har slutligen föreslagit sådan ändring av 8 § PRL att det vid utfärdande av vandelsintyg till länsstyrelse och den centrala utlänningsmyndigheten iaktas endast den begränsningen att gärning för vilken meddelats frikännande dom inte får beaktas. Därigenom kan dessa myndigheter i vandelsintyg få uppgifter i samma utsträckning som om de hade begärt utdrag av polisregistret.

Det övervägande antalet remissinstanser har godtagit förslaget. I remissyttrandena har man framför allt pekat på det otillfredsställande förhållandet att, när utlåtande avges till länsstyrelse i körkortsärende, hänsyn inte får tas till utredning om brott, om inte åtal har väckts. Några remissinstanser anser dock att förslaget går för långt och ifrågasätter om misstanke som står kvar efter åklagarens beslut att på grund av bristande bevisning inte väcka åtal bör få beaktas i vandelsintyg till invandrarverket eller länsstyrelse. Sålunda anser JO och trafikmålskommittén att uppgift bör få lämnas endast om pågående förundersökning.

Som rikspolisstyrelsen har framhållit är det inkonsekvent att länsstyrelse och statens invandrarverk har rätt att i utdrag av polisregister få uppgift om antecknad misstanke om brott, även om åtal inte har väckts för brottet, medan motsvarande anteckning inte får läggas till grund för ett vandelsintyg till dessa myndigheter. Begränsningen medför också t. ex. att i ett utlåtande som avges till länsstyrelse i ett körkortsärende inte får nämnas att den person intyget gäller är misstänkt för trafikbrott. Rikspolisstyrelsens förslag står inte heller i strid med de riktlinjer som angetts i prop. 1965: 18 med förslag till PRL i fråga om till vilka myndigheter uppgifter om misstankar för brott skall få lämnas ut.

Jag förordar sålunda att rikspolisstyrelsens förslag rörande intygsgivning till den centrala utlänningsmyndigheten och länsstyrelse genomförs i enlighet med styrelsens framställning. Detta innebär att jag inte biträder det av några remissinstanser framlagda förslaget, att i vandelsintyg till invandrarverket eller länsstyrelse inte bör få beaktas sådan misstanke för brott som kvarstår efter åklagarens beslut att inte väcka åtal. Som departementschefen anförde i prop. 1965: 18 är åklagaren i dessa fall oförhindrad

att sedermera väcka åtal, om preskriptionsliden inte har löpt ut (prop. s. 82). Invandrarverket och länsstyrelserna kan också få registerupplysningar om sådana misstankar på annat sätt än genom vandelsintyg. Frågan om registrering i samband med inledande och avslutande av förundersökning torde få övervägas ytterligare vid den förut nämnda översynen av åtalsbestämmelser m. m.

De förordade ändringarna av reglerna om uppgiftslämnandet bör lämpligen lagtekniskt genomföras så att i nuvarande 7 § PRL tas in de rehabiliteringsregler som skall gälla för normalrutinen, medan det i en ny paragraf, betecknad 7 a §, tas in bestämmelser om avvikelser från normalrutinen. Den nya paragrafen kommer därvid att innehålla regler om vilka myndigheter som har rätt att få fullständiga uppgifter samt om utlämnande av uppgifter angående livstids förvisning och av anteckning rörande sinnesundersökning eller rättspsykiatrisk undersökning. Vidare bör 8 § andra stycket ersättas av regler som anger i vilka fall vandelsintyg får grundas på uppgifter som avses i 6, 7 och 7 a §§. Uppgifter som avses i 6 § bör därvid behandlas i ett stycke och begränsningar enligt 7 och 7 a §§ i ett nytt tredje stycke.

Den löpande produktionen av maskinellt framställda utdrag av rikspolisstyrelsens personregister torde kunna sättas i gång under budgetåret 1970/71. Dagen för ikraftträdandet av de nu föreslagna ändringarna i PRL är beroende av vid vilken tidpunkt den löpande produktionen av registerutdrag kan börja. Det är emellertid inte möjligt att nu avgöra vilken dag detta kan ske. Det bör därför få ankomma på Kungl. Maj:t att förordna om den nya lagstiftningens ikraftträdande.

5. Hemställan

I enlighet med det anförda har inom justitiedepartementet upprättats förslag till *lag om ändring i lagen (1965: 94) om polisregister m. m.*

Förslaget torde få fogas till statsrådsprotokollet i detta ärende som *bilaga*.¹

Jag hemställer, att lagrådets yttrande över lagförslaget inhämtas enligt 87 § regeringsformen genom utdrag av protokollet.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten

¹ Bilagan, som är likalydande med det förslag som är fogat vid propositionen, har uteslutits här.

Utdrag av protokoll, hållet i lagrådet den 22 maj 1970.

N ä r v a r a n d e:

f. d. justitierådet REGNER,
regeringsrådet MARTENIUS,
justitierådet BERNHARD,
justitierådet HESSER.

Enligt lagrådet den 21 maj 1970 tillhandakommet utdrag av protokoll över justitieärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 10 april 1970 hade Kungl. Maj:t förordnat, att enligt 87 § regeringsformen lagrådets utlåtande skulle inhämtas över upprättat förslag till *lag om ändring i lagen om polisregister m. m.*

Förslaget, som finns bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av assessor Bengt Karle.

Lagrådet lämnar förslaget utan erinran.

Ur protokollet:
Ingrid Hellström

Utdrag av protokollet över justitieärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Sofiero den 5 juni 1970.

Närvarande:

Statsråden STRÄNG, LANGE, ASPLING, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GEIJER, MOBERG, LIDBOM.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Geijer, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter lagrådets utlåtande över förslag till *lag om ändring i lagen (1965: 94) om polisregister m. m.*

Föredraganden upplyser, att lagrådet lämnat förslaget utan erinran, och hemställer, att Kungl. Maj:t genom proposition föreslår riksdagen att antaga förslaget.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten